

BİTKİSEL HAYAT

Baba, kameradan yansıyan görüntüsüne iyice yakınlaştı, ot yolmaktan yeşile bulanmış parmaklarını yüzüne değdirmeden kalın kaşlarını şekillendirmeye uğraşırken, arka planda koşturan küçük kızını daha fazla göz ardı edemedi.

“Yakında başlayacak mıyız?!” diye homurdandı ekrandan çekilirken.

“Of! Tokamı bulamıyorum!” diye yankılandı kızın sesi kalın beton duvarların arasında.

“Bambuların oraya bak, hep orada bırakıyorsun.”

Bir dakika sonra kız elinde tokasıyla babasının yanına oturdu, koltuğunu yükseltti. Baba, kızının karamel rengi dümdüz saçlarını at kuyruğu yaparken kız, bembeyaz yanaklarına pembelik katmak için onları sıkıştırıyordu.

“Hazır mısın artık?” diye sordu baba.

“Mm-hmm.” diye onayladı kız.

“Tamam, açılışı sen yap öyleyse.”

Kız kameranın yanındaki ufak kırmızı ışığın yanışını nefesini tutarak bekledi, yandığı anda tüm nefesiyle şu cümleleri kurdu: “Selam; Dünyalılar, uzaylılar, robotlar, yapay zekalar, insansılar ve simülasyonlar! Kim izliyorsa artık. Biz Dünya’da kalan son iki insanız!”

“Yuh! Abartma hemen!” diye gözlerini patlattı baba.

“Ama öyle dedin?!”

Çocuğu akrabaların yanında küfür etmiş bir ebeveyn kadar mahcup bir şekilde kızardı. “Öyle demedim, beni rezil etme millete. Sadece iletişimimiz kesildi dedim. Başkaları da vardır herhalde...”

Kız, babasını hiç duymamış gibi kameraya doğru devam etti.

“Peki biz nasıl iki kişi kaldık?! Çünkü istilacı kötü sarmaşıklar Dünya’yı ele geçirdi!”

“Nasıl geçirdi?” diye sordu baba.

“İşte şey, savaştılar insanlar. Sonra, sonra bitkiler kontrolden çıktı biz de babamla buraya yerleştik.”

“Ama neden?”

Kız, odadaki onlarca bitkinin bile karşılayamayacağı kadar oksijeni sömürerek derin bir iç çekti ve “Anlattım ya işte.” dedi ellerinin tersini dizlerine vurarak.

“Bu kadar mı yani? Hayranlarına bu kadarını mı layık görüyorsun?”

“Ama anlattım ya baba hepsini.”

“E tamam o zaman kapatalım videoyu.”

Kız, babasının kameraya uzanan elini bileğinden yakaladı.

“Yok dur, tamam sen anlat bir de.”

Baba sırtıttı, meşe ağacından yapılmış çalışma masasına uzandı, eline aldığı defterinin sayfalarını araladı. Bu esnada kız gözlerini dikmiş onu izliyordu.

“Ben bile kâğıttan bakmadım.”

“Okuma yazma bilmediğin için olabilir.” dedi baba gözlerini yazdıklarından ayırmadan.

Kız somurtarak kameraya döndüyse de ansızın parlayan suratıyla omurgası hiç olmadığı kadar sağlıklı doğruldu. “O zaman babam hazır olana kadar size evi gezdireyim.”

Kamerayı uçayağından kaptığı gibi yüz yetmiş metre karelik bu beton yığını arşınlamaya başladı. Duvarlar ve tavan boylu boyunca dinç ve pürüzsüz sarmaşıklarla kaplıydı. Tavandaki sarmaşıkların uçlarında ara ara armut büyüklüğünde biyolambalar yetişmiş, evi gün ışığı renginde aydınlatıyorlardı. Zeminde hasır kilimler, bambu yataklar ve çalışma masaları vardı. Duvarlar çoğunlukla uzun ahşap raflarla döşenmiş, iki kişinin yaşamını sürdürmesi için gerekli olan her şeyin bir numunesini saklıyorlardı. Kız, bunlardan birisine kamerayla yaklaştı.

“Bakın bu benim en sevdiğim kürem.” dedi ve karnabaharinkileri andıran yaprakların arasından kar küresini eline alarak salladı. Karların arasında sıcacık duran eve özlemlerle baktı. “Ben hiç kar görmedim, bizim evimiz bir adanın üzerinde

olduğu için hep sıcak.” Ardından küreyi yerine bıraktı. “Bunlar silici yapraklar, eşyaların üzerine kapanıyorlar ve onları kendi sularıyla temizliyorlar, böylece hep parlak kalıyorlar.” Birden vücudundan geçen heyecanlı elektrik dalgasıyla desibelinin ayarını kaçırarak “Ay, size ne göstereceğim asıl.” dedi ve koşturarak ufak pencerenin altında duran uzun dikdörtgen saksının yanına çömeldi. İki yay şekli üzerinde yetişen dört dik dalı gösterdi. “Bakın bu benim sallanan sandalyem. Daha on iki gün oldu ama hızlı büyüyor, biz böyle kendi mobilyalarımızı yetiştiriyoruz, büyümesini izlemek çok güzel oluyor. Her gün suluyoruz, sonra kesip boyayacağız. O halini de çekerim videoya.” Ayağa kalktıktan sonra kamerayı pencereye çevirdi. Karanlık kubbeyi iğneyle delen yıldızlar parıldıyor, ay ışığı sonsuz okyanusun üzerine sırtüstü uzanmış keyif yapıyordu. Bunlardan başka hiçbir şey görünmüyordu çünkü buldukları oda yerden yüzlerce metre yukarıdaydı. “Bu da manzaramız.”

“Hadi gel, bekliyorum.” diye çağırdı baba.

Kız, babasının yanındaki yerini aldı, dizini göğsüne çekti ve tombul yanağını dizine yaslayarak babasını dinlemeye hazırlanmışken baba da boğazını temizleyerek lafa girdi.

“Bütün bunlar çok yeni oldu aslında. Kafamı hâlâ toparlayamıyorum işin doğrusu. İnsanlar daha verimli ve kârlı tarım yapmak için bitkilerin genleriyle ezelden beri oynuyordu, bu yeni bir şey değildi. Yeni olan, 2012’de iki bilim insanının keşfettiği CRISPR-Cas9 teknolojisiydi. Bu teknoloji, canlıların DNA’sında spesifik ve efektif olarak istediğiniz değişikliği yapmanızı sağlayan yeni bir metottu. Ayrıca bu işi ucuza yapıyordu. Fazlaca ucuza... Uzun bir süre yapılan çalışmalar laboratuvar duvarları arasında kaldığından bunun ne kadar büyük ve dünyayı değiştirecek bir teknoloji olduğunu pek az kişi biliyordu. Hatta 2020 yılında tarihin en hızlı Nobel’ini kazanmasına rağmen kimse kafasını çevirip de bakmamıştı. Görünen o ki insanlar bir şeyleri icat etme konusundaki acelelerini onu kontrol etme noktasında gösteremiyorlar. 2020’lerin bitiminde taze bir girişim sonumuzu başlatacak o adımı attı. İngiltere merkezli Plant Earth, Londra’nın göbeğinde dev bir sahne kurdu ve dünyanın ilk biyolambalarını tanıttı, güneş enerjisi ve sudan başka hiçbir şeye gerek duymayan, gece olunca kendiliğinden parıl parıl parlayan bir bitki... Biyolüminesans yeteneği olan canlıların genetik kodlarını örnek alarak bir bitkiye yerleştiriyorlar, onu daha güçlü ve parlak olacak şekilde ayarlıyorlar ve tüm dünyaya dev bir ışık gösterisi yapıyorlar. Tepkileri daha dün gibi hatırlıyorum... İşin bu kadar büyüyeceğini onlar da

tahmin etmiyorlardı sanırım ki ilk başta sadece beyaz ışıklı olanı çıkartıp, renkli olanları bir sonraki senenin yeniliği olarak saklama ihtiyacı duydular... Gösterinin sonunda tüm sahneyi mobilya saksılarında yetiştirdikleri malzemelerle inşa ettiklerini duyurdular ve saksıda yetişmiş enstrümanları kullanarak verdikleri konserle kapanışı yaptılar. İnsanlar çıldırdı. Tüm o siparişler, reklamlar, kuyruklar Plant Earth'ü dünyanın en hızlı *unicornu* yapmıştı." Bu kelimeyi duyan kızın dudaklarını merakla araladığını gören baba, "Senin sandığın *unicornlardan* değil." diyerek hevesini budadıktan sonra kameraya doğru anlatısını sürdürdü. "Paranın kokusunu alan herkes anında bu işe girdi bittabi. Birkaç ay içinde Dünya'daki bitki popülasyonu üç katına çıktı. Saksı, gübre, vitamin, sera satışları patladı. O dönemler Dünya'yı sıkboğaz eden küresel ısınma krizini fırsata çeviren şirketler çevrecilik sloganını da arkalarına aldıktan sonra önlerinde kimse duramadı. İnsanlar bitki yetiştirerek hem vicdanlarını rahatlatıyorlar hem de kendilerine inanılmaz faydalar sağlıyorlardı. Mükemmel bir formül! Bitkiler, hızla evleri sarıp sarmalamaya başladı, neredeyse her şey için bir ürün çıkıyordu. Bir zamanlar plastik, insanlar için ne idiyse aynısı bitkilerle yaşıyordu, bu sefer ekolojiiyi altüst etmeden tabii... Yemeği yapmak için ihtiyacınız olan tüm sebze ve meyveleri tek bir saksıda yetiştiren tarif ağaçları, sesinize göre tepki veren oyuncak ağaçlar," kızının at kuyruğunu bir arada tutan yeşil tokayı kameraya göstererek devam etti "şu saç bandı bile esnek bir aloevera. Saçı besliyor da bir yandan. Sonra, her çeşit kokuyu salgılayabilen çiçekler-" Bir anda kız panikle "Hii!" diye iç çekerek ayağa kalkınca babanın anlatısı yarıda kesildi.

"Ne oldu?!"

"Annemi getirmeyi unuttum! O da videoda olacaktı, of!" diyerek alt kata koştu kız. Birkaç dakika sonra oldukça dikkatli adımlarla iki elinin arasında taşıdığı ufak saksıyı masaya getirdi. Saksı, bir kadının dallardan ve tüylü yapraklardan oluşan büstüne ev sahipliği yapıyordu. Uzun dalgalı saçları ince sarmaşıklardan oluşuyordu. Suratındaki hafif gülümsemesiyle gerçek bir insan edasıyla kameraya bakıyordu.

"Bu annemin büstü. Gece gözleri kapanıyor, o da bizimle uyuyor." dedi kız, ardından büstü burnuna yaklaştırarak uzun uzun içine çekti. "Annem gibi kokuyormuş ayrıca."

"Evet, sen ilk doğduğunda yaptırıldık üçümüze de. Hepimizden DNA ve deri örneği aldılar, bitkileri feromonlarımızı salgılayacak şekilde sentezlediler. Bu sayede senin o

bebek kokun hep benimle kalmış oldu. Müthiş bir koku gerçekten. Ayrıca bebekliğine ait tüm medyalar da bitkinin DNA'sında saklanıyor. Bizimkileri niye getirmedin?"

"Biz buradayız, annem yok diye sadece onu getirdim."

Baba bir anlığına duraksadı, yüzünün düşüklüğünü gizlemek için kameraya döndü.

"Neredeydik..."

"Stresi hissedince rahatlatıcı kokular salgılayan bitkileri söylüyordun baba. Ben en çok adaçayı kokusunu seviyorum. Seni en çok rahatlatan koku hangisi?" diye sordu kız.

Baba lense doğru manidar bir gülümsemeyle "Benim de aynısı kızım." dedi ve devam etti. "Evler adeta çiçek açarken sokaklar da öyle sıkıcı beton ve metaller arasında kalamazdı tabii. Siyasi partiler buradaki oy potansiyelini görünce hemen şehirleri modifiye bitkilerle donatmaya koyuldu. İlk sokak lambalarıyla başladılar, ardından yağmur yağınca kaldırımların üzerine doğru açan dev difenbahyalar yerleştirdiler, plastik yiyen bitkiler çıktığında gerçekten Dünya'nın kurtulacağını düşünmeye başlamıştım..." dedi baba kırılgan bir gülüşle kolları göğsünde. "Tabii, bir beton fabrikası sahibi olarak biraz endişelenmedim de diyemem. Ama şimdi hayatımızı kurtaran yegâne şey beton oldu... Hayat ne kadar ironik, değil mi? Her şey su üstünde şahane giderken birileri arkada içindeki nefreti bitkilere geçirmeye çalışıyordu. Nijerya'da bir iç savaş patlak veriyordu o sırada. Ülkeyi terörize eden bir grup, bir gece çatıştıkları halkın tarlalarına soykırın tohumunu ektiler. Böylece tarihin en güçlü ve en tehlikeli biyosilahlı kullanılmış oldu. Altı ay içinde halkın ekip biçtiği her şey bu tohumdan filizlenen istilacı sarmaşıklar yüzünden helak oldu. Bu bitki öylesine titiz bir kötülükle tasarlanmıştı ki, uzun süre gün yüzüne çıkmadan her yere yayılıyor, ekinlerin kökleriyle besleniyor, tüm suyu kendisine çekiyor ve farkına vardığınızda kökünü kurutmanız için çok geç oluyor. Silahın başarısını gören herkes savaşını kazanma hırsıyla düşüncesizce tohumu etrafa saçmaya başladılar. Özellikle başta Orta Doğu ve Asya'da pek çok yeri katletti bu bitki. Yetmezmiş gibi her tohum bir öncekinden daha sinsi, daha etkili, daha güçlü tasarlanıyordu. Ama bu biyosilahlı böylesine tehlikeli yapan kilit nokta çok ucuz olmasıydı. Tohum, sadece sınır sorunu yaşayan devletler veya fonlanan terör grupları gibi pahalı silahlara erişebilecek kişilerin elleriyle sınırlı değildi. Arasında husumet olan iki köylü çiftçi bile bu tohumun daha güçsüz versiyonunu kullanabiliyordu. İnsanlar soykırın tohumunun yarattığı

kıtlığın sebep olduğu düzensiz göçlerle uğraşırken, ayaklarının altında dolaşan bu felaketi fark edemedi. Birkaç yıl içinde bu sarmaşıkların ulaşmadığı bir kıta kalmadı... Tüm Dünya'ya kök salmış bir bitkinin kökünü kurutmak ise artık mümkün değildi. Soykırın tohumunun son hali artık et de sindirebiliyor, hatta eti öncelikli olarak tercih ediyordu. Değdiği canlıya bıraktığı zehirle sinir sistemini felç ediyor ve bir piton gibi sararak yavaş yavaş onu sindiriyordu. Hiçbir önlemin işe yaramayacağını öğrendiğimizde dünya nüfusunun dörtte üçü yok olmuştu bile. Kimsenin olmadığı bu adaya bu beton kuleyi inşa edecek insan bulmak o kadar zordu ki, kızım olmasaydı her şeyden vazgeçecek noktadaydım. Ne kadar paranız olursa olsun öyle bir konumda insanlar para değil sadece yaşamayı istiyor. Birkaç kişiyle temeli kazmayı başardık, geri kalanını çoğunlukla üç boyutlu yazıcılar halletti. Ama inşa etmek en kolay kısmıymış işin... Çocuğunuz gelip de 'Baba kasığım ağrıyor.' dediğinde apandisit olma korkusuyla tüm gece uyuyamadığınızda anlıyorsunuz bunu. O zaman Dünya'daki tüm bitkiler aynı anda adaçayı kokusu salgılasa da stresinizi azaltmaya yetmiyor..."

Bir süre odada hüküm süren sessizlikten rahatsız olan kız "O insanlara ne oldu baba?" diye sorarak sessizliği tahtından indirdi.

Baba gözlerini kameradan kaçırdıkça kızının kafasını okşadı yavaşça.

"Ailelerinin yanına dönmek istediler, o yüzden gittiler."

"Aceleleri vardı herhalde."

Baba kaşlarını çattı. "O nereden çıktı?"

"Aceleden kötü inşa etmişler galiba, musluklar bozuldu su hiç akıyor neredeyse."

Baba ısırgan otu tarafından ısırılmışçasına bir rahatsızlıkla yerinde kıpırdandı. Yüzündeki ifadeyi kızından saklamayı başardıysa da aynı performansı kameraya karşı gösteremedi.

"Ba-bakarım ben sabah, şimdilik suyumuz var zaten, haydi artık kapatalım, yatalım. Geç oldu."

"Peki. O zaman haydi kapanışı yap."

Baba kameraya sahte bir gülüş attı.

“Bunu izleyen birisi olursa size tavsiyemdir, siz siz olun domatesi daha sulu yapmak ve karpuzu çekirdeksiz büyütmek dışında bitkilerin genetiğiyle oynamaya kalkmayın...” dedi ve kaydı kapattı.

“Dur! Ya Rapunzel esprimi yapamadan kapattın.” diye sitem etti kız.

“Ne esprisymiş o?”

“Ben Rapunzel’im sen de beni bu kuleye kapatan kötü kalpli cadısın. Onu söyleyecektim.”

Baba nefesiyle gülerek sandalyeden kalktı. “Dışarıda seni yakışıklı prens değil ilk fırsatta yutacak zehirli sarmaşıklar bekliyor, hatırlatırım.”

Birlikte uyku öncesi rutinlerini tamamladıktan sonra “Uyuyoruz.” dedi baba. Bu komutu duyan bitkiler ışıklarını söndürdü ve melatonin salgılamaya başladılar.

Kız usulca yatağına girdikten sonra baba “İyi geceler bir tanem.” dedi ve kızını yanaklarından uzun uzun öptü.

“İyi geceler baba seni seviyorum.” dedi kız yüzünü duvara dönmeden hemen önce. Baba odasına doğru yürürken beton duvarda bir çatlama sesi duyuldu.